Pautes de correcció Química

SÈRIE 3

Com a norma general, tingueu en compte que un error no s'ha de penalitzar dues vegades. Si un apartat necessita un resultat anterior i aquest és erroni, cal valorar la resposta independentment del valor numèric, fixant-se en el procediment de resolució (sempre que, evidentment, els valors emprats i/o els resultats no siguin absurds)

Valoració de l'àcid acètic:

1.1
$$\Delta H^0_{\text{reacció}} = -1274,4 - (-393,5 \cdot 6) - (-285,9 \cdot 6) = 2802,0 \text{ kJ}$$
 [0,5 punts]
1.2 La reacció tindrà una $\Delta S^0_{\text{reacció}}$ negativa, atès que en el decurs de la reacció hi ha un guany

1.2 en l'ordre molecular.

Càlcul de
$$\Delta S^0_{\text{reacció}} = 212 + (6 \times 205,1) - (6 \times 213,7) - (6 \times 69,9) = -259 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1}$$

Com que la reacció presenta una ΔS^0 reacció negativa i a més és endotèrmica, aquesta reacció no serà espontània en les condicions considerades.

Per a que tingui lloc, caldrà una aportació d'energia al sistema (energia lumínica).

[0,5 punts]

1.3 Combustió de 25 g de glucosa,

25,00 g glucosa .
$$\frac{1 \text{ mol glucosa}}{180,0 \text{ g glucosa}} \cdot \frac{-2802 \text{ kJ}}{1 \text{ mol glucosa}} = -389 \text{ kJ}$$

[0,5 punts]

1.4 La reacció de combustió de la glucosa serà termodinàmicament espontània en les condicions estàndard (reacció inversa a la de l'enunciat).

Des d'un punt de vista cinètic, la velocitat d'aquesta reacció a 25 °C és pràcticament nul·la. Això es deu a que presenta una elevada energia d'activació.

En les reaccions químiques una cosa són els criteris termodinàmics (possibilitat o no de que es doni una reacció en determinades condicions) i l'altre els aspectes cinètics relacionats amb la velocitat amb la que succeeixen les reaccions. [0.5 punts]

2.1 Càlcul de la molaritat de l'àcid acètic.

$$0.015 \text{ mL} \cdot \text{x mol/L} = 0.010 \text{ L} \cdot 0.860 \text{ M}$$

$$x = 0.573 \text{ mol/L} = 0.573 \text{ M}$$

[0,3 punts]

[0,4 punts]

$$[H^{+}] = 10^{-pH} = 10^{-2.5} = 3.16 \cdot 10^{-3}$$

$$[H^+] = 10^{-pH} = 10^{-2.5} = 3.16 \cdot 10^{-3}$$
 ; $[H^+] = 3.16 \cdot 10^{-3} \text{ M} = 0.573 \text{ M} \cdot \alpha$; $\alpha = 5.5 \cdot 10^{-3}$ [0.5 punts]

2.3 Càlcul de la constant àcida

Expressió de la constant àcida:

[0,3 punts]

$$K_{a} = \frac{\left[H^{+}\right] \cdot \left[CH_{3}COO^{-}\right]}{\left[CH_{3}COOH\right]} = \frac{\left[H^{+}\right]^{2}}{\left[CH_{3}COOH\right]_{0} - \left[H^{+}\right]} = \frac{\left[3,16 \cdot 10^{-3}\right]^{2}}{\left[0573\right] - \left[3,16 \cdot 10^{-3}\right]} = 1,75 \cdot 10^{-5}$$

Resultat numèric correcte:

[0,5 punts]

Pautes de correcció Química

3 Equilibri de gasos:

3.1 Càlcul de la constant d'equilibri, K_c:

$$3 H_2(g) + N_2(g)$$
 \Rightarrow $2 NH_3(g)$

Mols (n_i) i concentracions molars (n_i/2) en l'equilibri:

	H ₂	N ₂	NH ₃
n _i	0,50	0,40	0,80
molaritat	0,25	0,20	0,40

$$K_c = \frac{[NH_3]^2}{[H_2]^3 \cdot [N_2]} = \frac{[0.40]^2}{[0.25]^3 \cdot [0.20]} = 51.2$$

[0,6 punts]

3.2 Geometria: piràmide de base triangular Angle d'enllaç previsible: proper als 109°

[0,3 punts]

Polaritat: molècula polar (moment dipolar resultant diferent de zero) Soluble en aigua, atès que l'aigua posseeix també una molècula polar.

[0,2 punts] [0,2 punts]

3.3 Usos de l'amoníac: 1- fabricació d'adobs (font de nitrogen)

2- matèries primeres per a explosius (p.e. KNO₃)

3- fabricació de productes orgànics nitrogenats (p.e. amines)

4- fabricació de productes de neteja per a la llar (desengreixants)

5- fluid refrigerant (actualment substituït per altres substàncies)

6- calmant tòpic de la irritació per picades d'insectes

etc.

per cada us citat [0,2 punts]

indicant 2 usos ja s'obté la màxima puntuació de l'apartat

[0,4 punts]

OPCIÓ A

4A Electròlisi d'una sal

Càlcul de la massa atòmica del metall

Per calcular la massa atòmica del metall, començarem calculant la càrrega passada per la cel·la electrolítica i, a partir d'ella, el nombre de mols de metall dipositats (suposat un rendiment del procés del 100%).

Conegut el nombre de mols de metall dipositats i la massa corresponent, el càlcul de la massa d'un mol (massa atòmica) resulta immediat.

Càlcul de la càrrega passada:

$$c\`{a}rrega = 3 \frac{coulombs}{s} \cdot \frac{3600 \text{ s}}{1 \text{ hora}} \cdot 5 \text{ hores} = 54000 \text{ coulombs}$$

PAU 2007

Pautes de correcció Química

Càlcul del nombre de mols de metall:

$$54000 \quad coulombs \quad . \frac{1 \quad mol \quad e}{96500 \quad coulombs} \quad . \frac{1 \quad mol \quad metall}{2 \quad mols \quad electrons} = 0,28 \quad mols \quad de \quad metall$$
 [0,4 punts]

Càlcul de la massa atòmica:

1 mol de metall .
$$\frac{18,29 \text{ g metall}}{0,28 \text{ mols metall}} = 65,3 \text{ g}$$

[0,2 punts]

4.2 Nom de l'elèctrode on es diposita el metall i reacció:

El metall es diposita en el càtode, que és cap on en les electròlisis es dirigeixen els cations.

[0,20 punts]

La reacció que hi té lloc és:

$$Me^{2+}$$
 (aq) + 2 e \rightarrow Me (s)

[0,20 punts]

Es tracta d'una reducció (disminució de l'estat d'oxidació de l'element)

[0,10 punts]

4.4 Càlcul de la càrrega elèctrica en coulombs del catió divalent:

La càrrega del catió és el doble de la càrrega de l'electró:

Càrrega de l'electró =
$$F/N_A$$
 = 96500 / 6,022·10²³ = 1,60·10⁻¹⁹ C [0,25 punts]

Càrrega del catió =
$$2.1,60.10^{-19}$$
 C = $3,20.10^{-19}$ C [0,25 punts]

5A Energia interna:

- 5.1 A partir del primer principi de la termodinàmica tenim: $\Delta U = q + w$ calor = q = 40 J (positiu per ser absorbit pel sistema) treball = $w = F \cdot d = -3000$ N · 0,2 m = -600 J (negatiu per ser un treball donat pel sistema) $\Delta U = q + w = 40 600 = -560$ J (el sistema ha rebaixat la seva energia interna) [0,5 punts
- 5.2 Significat de l'energia interna: energia que el sistema pot donar sota la forma d'un treball o una calor (o emmagatzemar quan sobre ell es fa un treball o s'aplica una calor). Correspon a la suma de les energies de les partícules que integren el sistema. [0,5 punts]
- 5.3 L'energia interna d'un sistema és una funció d'estat per què la seva variació al llarg d'una transformació tan sols depèn de les característiques dels estats inicial i final de la transformació i no es veu afectada per la via o camí per on ha tingut lloc l'esmentada transformació. [0,5 punts]
- 5.4 En termodinàmica no resulta possible determinar l'energia interna d'un sistema en un determinat estat. Tan sols resulta possible determinar la variació d'aquesta magnitud d'estat al llarg d'una transformació del sistema. [0,5 punts]

OPCIÓ B

4B Equilibri de precipitació:

4.1 Càlcul de la [OH] a pH = 12,0:

$$[OH^{-}] = 10^{-pOH} = 10^{-2} = 0.01 \text{ M}$$
 [0,2 punts]

 $Mg(OH)_2$ (s) $\leftrightarrows Mg^{2+}$ (aq) + 2 OH^- (aq) $K_{ps} = [Mg^{2+}] \cdot [OH]^2 = 3.4 \cdot 10^{-11}$ Expressió del K_{ps}

$$K_{ps} = [Mg^{2+}] \cdot [OH^{-}]^2 = 3,4 \cdot 10^{-11}$$
 [0,2 punts]

Molaritat del Mg^{2+} a pH = 12,0

$$K_{ps} = [Mg^{2+}] \cdot [0,01]^2 = 3,4 \cdot 10^{-11}$$

 $[Mg^{2+}] = 3,4 \cdot 10^{-7} M$ [0,4 punts]

Massa de Mg(OH)₂ precipitada en el si d'1 litre d'aigua de mar:

mols de Mg²⁺ que queden en dissolució: 3,4 10⁻⁷ mols 1 litre d'aigua:

> mols de Mg²⁺ que hi havia abans de la precipitació: 44,0 / 24,3 = 1,81 mols

Balanç de matèria ben plantejat i resolt:

[0,4 punts]

D'aquesta manera, l'hidròxid de magnesi precipitat serà:

1,81 mols de Mg ²⁺ .
$$\frac{1 \ mol \ Mg \ (OH)_2}{1 \ mols \ de \ Mg ^{2+}}$$
 . $\frac{58,3 \ g \ Mg \ (OH)_2}{01 \ mol \ Mg \ (OH)_2} = 105,5 \ g \ Mg \ (OH)_2$

[0,3 punts]

4.2 En l'enunciat es diu que en l'aigua de mar el magnesi es troba, principalment, sota la forma de clorur. Per aquesta raó, podem solubilitzar l'hidròxid de magnesi tractant-lo amb una dissolució d'HCl i formar la sal soluble corresponent:

$$Mg(OH)_2(s) + 2 HCI(aq) \rightarrow Mg^{2+}(aq) + 2 CI(aq) + 2 H_2O(I)$$
 [0,5 punts]

5B Respostes a les preguntes (no cal justificació)

5.1	resposta correcta: (d)	[0,5 punts]
5.2	resposta correcta: (b)	[0,5 punts]
5.3	resposta correcta: (d)	[0,5 punts]
5.4	resposta correcta: (c)	[0.5 punts]